

Hjärtstartare, svar på uppdrag från kommunfullmäktige att utreda möjligheten att köpa in och placera ut hjärtstartare på kommunens vård- och trygghetsboenden

Förslag till äldrenämndens beslut

1. Hjärtstartare köps in och placeras i kommunens alla servicehus och biståndsbedömda trygghetsboenden samt i Hagdahls Senior Center och Anhörigcenter.
2. Berörda utförare erbjuds en grundläggande utbildning i handhavandet av hjärtstartaren.
3. Finansiering av inköp och service av hjärtstartare, cirka 450 000 kronor, samt introduktionsutbildning i samband med utplacering, cirka 100 000 kronor, finansieras av äldrenämnden.
4. Uppdraget från kommunfullmäktige är därmed uppfyllt.

Ärende

Kommunfullmäktige biföll i juni 2019 en motion från Fredrik Lundén (M) och gav berörda nämnder i uppdrag att utreda möjligheten att köpa in och placera ut hjärtstartare på kommunens vård- och trygghetsboenden.

Efter att social- och omsorgsförvaltningen utrett frågan föreslås att hjärtstartare köps in och placeras i kommunens alla servicehus och biståndsbedömda trygghetsboenden, samt i Hagdahls Senior Center och Anhörigcenter. Dessa verksamheter erbjuder förutom bostäder med särskild service även social samvaro och aktiviteter för pensionärer i närområdet. I dagsläget omfattar detta ca 30 adresser.

Enligt Socialstyrelsens Föreskrifter och allmänna råd och etiska riktlinjer för hjärt- lungräddning inom kommunal hälso- och sjukvård ska ställningstagande till livsuppehållande behandling dokumenteras och ligga till grund för bedömning i det enskilda fallet innan behov uppstår. Men hänsyn härtill föreslår förvaltningen att hjärtstartare inte köps in och placeras i vårbostäder för äldre.

Social- och omsorgsförvaltningen föreslår även att utbildning erbjuds verksamheterna i samband med utplacering av hjärtstartarna.

Beslutsunderlag:

Tjänstskriveles Hjärtstartare till servicehus och trygghetsboende.docx

Bakgrund

Vid flera tillfällen har olika politiska partier motionerat om att införa hjärtstartare på kommunens vård- och trygghetsboenden, även medborgarförslag på ämnet har inkommit.

Förslag om att införa hjärtstartare på kommunens idag benämnda servicehus och trygghetsboenden har motiveras med att tillgången på hjärtstartare skulle öka den upplevda tryggheten och dessutom rädda liv. Vårdboende omfattas inte av förslaget då det inte anses som en mötesplats för äldre.

Social- och omsorgsförvaltningen har, efter beslut i Kommunfullmäktig 2019-06-18, fått i uppdrag att utreda möjligheten av införande i vård- och trygghetsboenden. I och med detta förslag anses uppdraget utrett.

I Etiska riktlinjer för hjärt-lungräddning som Svenska Läkarsällskapet har tagit fram tillsammans med Svensk sjuksköterskeförening och Svenska rådet för hjärt-lungräddning, anges att patienter inom kommunal hälso- och sjukvård vid händelse av hjärtstopp ska behandlas med HLR såvida det inte finns ett dokumenterat ställningstagande till att HLR inte ska utföras. Det är den ansvariga läkarens uppgift att, efter samråd med patienten, om detta varit möjligt, tillsammans med övriga i vårdteamet avgöra om HLR ska utföras eller inte. Ett ställningstagande till HLR ska ingå som en del av vårdplaneringen. Verksamhetschefen har det yttersta ansvaret för att se till att det finns säkra rutiner för dokumentation av ställningstaganden om HLR och att all personal har kännedom om dessa rutiner.

Enligt Socialstyrelsens Föreskrifter och allmänna råd om livsuppehållande behandling (SOSFS 2011:7, 3 kap.), ska den fasta vårdkontakten, inför ett ställningstagande till att inte inleda eller inte fortsätta livsuppehållande behandling, rådgöra med minst en annan legitimerad yrkesutövare. Den fasta vårdkontakten bör även rådgöra med andra yrkesutövare som deltar eller har deltagit i patientens vård.

Sveriges kommuner och regioner har inte tagit fram någon vägledning kring hjärtstartare i kommunal verksamhet. Linköpings kommun har inte antagit någon policy eller riktlinje som stöd för ställningstagande till inköp och utplacering av hjärtstartare. Hjärtstartare finns dock på flera kommunala arbetsplatser och beslut om inköp och utplacering har då skett efter att frågan hanterats inom det systematiska arbetsmiljöarbetet på berörd förvaltning. Linköpings kommun har via Upphandlingscenter, ramavtal om inköp av hjärtstartare samt om utbildningar i första hjälpen med hjärt-lungräddning.

Sammanfattning och bedömning

Social- och omsorgsförvaltningens bedömer att de hus som idag benämns servicehus och trygghetsboende, och som både idag och i framtidens vård och

omsorg ska vara en naturlig mötesplats för boende i området är aktuella för inköp av hjärtstartare. Vårdboende omfattas inte då de inte avses som en öppen mötesplats för äldre. Då det även finns fler mötesplatser för äldre inom de kommunala verksamheterna till exempel Hagdahls och Anhörigcenter, föreslås även de utrustas med hjärtstartare. I dagsläget omfattar förordet sammanlagt ca 30 adresser.

Vid införande föreslås del av personalen på berörd enhet erbjudas introduktionsutbildning i hur hjärtstartaren fungerar. Det kan dock inte ställas krav på att utföraren av verksamheten alltid skall tillse att de finns personal med aktuell kunskap, utan hjärtstartaren ses som en samhällsservice till alla individer som vistas i och kring det den utsedda verksamheten. Utföraren av huset ansvarar för att anmäla hjärtstartaren till hjärtstartarregistret, efter införande får respektive utförare själv tillse att det fortsättningsvis finns kännedom i personalgruppen att hjärtstartare finns och hur den hanteras. Hjärtstartaren ses som en allmän samhällsservice som ska vara så pass enkel att använda, så att oavsett vem som finns i närheten då ett sjukdomsfall inträffar skall kunna använda hjärtstartaren.

Vid beredningen av ärendet har medicinskt ansvariga sjuksköterskor vid Social- och omsorgsförvaltningen deltagit.

Ekonomiska konsekvenser

Medel för att under 2021 köpa in ca 30 hjärtstartare samt erbjuda ett visst antal personer per hus att delta i en grundläggande utbildning finns i befintlig budget.

Beräknad kostnad vid införandet för inköp är 450 000 kronor samt utbildningskostnad som beräknas till 100 000 kronor.

Social- och omsorgsförvaltningen kommer tillse att serviceintervall och inköp av eventuella tillbehör sker efter rekommenderade riktlinjer. Rutin för hur samarbetet mellan verksamheterna och Social- och omsorgsförvaltningen gällande hjärtstartare skall ske kommer att tas fram vid införandet.

Årlig förvaltningskostnad för hjärtstartare bedöms ingå i ordinarie budget för Social- och omsorgsförvaltningens lokalkostnader och kommer att följas upp årligen.

Kommunala mål

Alla människor ska ges förutsättningar att leva ett hälsosamt liv och ha en meningsfull tillvaro med inflytande över sin vardag. Den som är i behov av stöd skall få det enkelt. Stöd- vård och omsorgsinsatser ska utmärkas av trygghet, hög kvalitet och ökat självbestämmande för den enskilde samt goda arbetsvillkor för personalen.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget är till gagn för både män och kvinnor.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information är inte påkallad.

Social- och omsorgsförvaltningen

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
Camilla Scharff, Leanlink
Carin Nilsson, Leanlink
Gun Karlsson, Attendo
Ellinor Lissledal, Bräcke diakoni
Dennis Selsborg, Vardaga